

Zpráva o šetření ve věci vyřízení stížnosti na postup nemocnice při neumožnění přítomnosti zákonného zástupce u nezletilé po přijetí na oddělení JIP

Pan A., bytem xxx (dále také „stěžovatel“), podal podnět proti postupu Krajského úřadu Královéhradeckého kraje (dále jen „krajský úřad“).

Nesouhlasí totiž s vyřízením své stížnosti na nemocnici B. (dále také „nemocnice“). Jeho dcera (6-7 týdnů) byla akutně převezena s podezřením na neprůchodnost střev do nemocnice spolu s matkou z jiné nemocnice. Nemocnice po přijetí dcery neumožnila přítomnost matky u dítěte a podmiňovala ji jejím negativním PCR testem - do obdržení jeho výsledku zůstala do druhého dne na izolačním pokoji. Nemocnice matce umožnila návštěvu dcery až druhý den.

A. Shrnutí závěrů

Dospěla jsem k závěru, že krajský úřad pochybil tím, že

- nevyhodnotil nutnost **stanovení rozumných a transparentních podmínek** k umožnění přítomnosti u nezletilé, a
- **hodnotil odbornou medicínskou stránku věci** bez předchozího ustavení nezávislého odborníka či nezávislé odborné komise, aniž by stížnost tuto námitku obsahovala.

B. Skutková zjištění

Dcera stěžovatele byla akutně převezena spolu s matkou do nemocnice z jiné nemocnice. Předmětem stížnosti bylo neumožnění (nepřetržitě) přítomnosti matky na oddělení jednotky intenzivní a resuscitační péče (dále jen „JIP“) u sedmitýdenní dcery, kterou matka kojila. Stalo se tak na přelomu ledna/února 2021. Nemocnice podmiňovala přítomnost matky negativním PCR testem (do obdržení jeho výsledku druhý den zůstala na izolačním pokoji) a umožnila matce návštěvu dcery až druhý den.

Podle stěžovatele měla nemocnice umožnit matce s dcerou přítomnost, například za použití ochrany dýchacích cest. Na to nemocnice nepřistoupila.

Krajský úřad si vyžádal mimořádné hygienicko-epidemiologické opatření a byl si vědom toho, že dítě bylo na JIP přijato v době nouzového stavu. Dokumenty nemocnice stanoví nutnost provedení testu na onemocnění covid-19 (i pro doprovod pacientů). Jako základ se provádí antigenní test, další testy se mají provádět dle rozhodnutí lékaře konkrétního oddělení. Lékař rozhodl o provedení PCR testu na dětské klinice. Krajský úřad ověřil, že matka podepsala Pokyny pro rodiče a doprovod dětí hospitalizovaných v nemocnici a souhlas s hospitalizací.

Krajský úřad zdůraznil i metodické doporučení Ministerstva zdravotnictví k přítomnosti zákonných zástupců u nezletilých pacientů v době nouzového stavu a tam uvedenou možnost stanovení a přijetí rozumných a transparentních podmínek, za kterých lze

přítomnost u nezletilého umožnit. Sděluje, že předpokladem pro umožnění přítomnosti je zajištění bezpečnosti pacienta, zdravotnických pracovníků a dalších pacientů a přítomných osob. Dále poukazuje na zvýšenou opatrnost a epidemiologická opatření.

Vyhodnotil, že uvedená opatření jsou z důvodu ochrany pacientů a personálu nezbytná. Dovojuje, že vnitřní předpisy nemocnice mohou právo nezletilého na nepřetržitou přítomnost omezit. Na základě této stížnosti **zpřesnila nemocnice informace a umístila je na dveře JIP**. Tam má být i uvedeno, že do znalosti výsledku testu může být rodič (v režimu „návštěvy“) s dítětem maximálně 3 hodiny vcelku.

Uzavřel, že důvodem zákazu vstupu doprovázející osoby jsou **hygienicko-protiepidemické důvody**, které v uvedeném období nastaly s nutností ochrany pacientů, personálu a návštěv v nemocnici.

Současně v závěru mimo jiné vyhodnotil, že při poskytování těchto souvisejících činností byl dodržen náležitý odborný postup, na náležitě odborné úrovni, s uznávanými medicínskými postupy a pravidly lékařské vědy. Stížnost vyhodnotil jako nedůvodnou.

Spolu s kopií stížnostního spisu jsem obdržela vyjádření magistrátu k této věci.¹

C. Právní hodnocení

C.1 Vyřízení stížnosti na neumožnění nepřetržité přítomnosti matky dítěte

Nezletilý pacient má při poskytování zdravotních služeb právo na nepřetržitou přítomnost rodiče.² Tomu odpovídá povinnost nemocnice strpět účast takové osoby.³ Přítomnost rodiče je však podmíněna souladem s právními předpisy a vnitřním řádem. Nesmí také narušit poskytování zdravotních služeb. Současně nesmí vnitřní řád zasahovat do práv pacienta nad míru, která je nezbytně nutná zejména pro řádný chod nemocnice a respektování práv ostatních pacientů.⁴

Nemocnice by měla podle Ministerstva zdravotnictví v době nouzového stavu „stanovit rozumné a transparentní podmínky, za kterých lze umožnit zákonnému zástupci přítomnost u nezletilého. Ty mohou být analogické například hygienickým a bezpečnostním opatřením, která dodržují zdravotničtí pracovníci“.⁵

---

1 Přípis ze dne 26. července 2021.

2 Podle § 28 odst. 3 písm. e) zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů.

3 V opačném případě může spáchat přestupek podle § 117 odst. 1 písm. h) zákona o zdravotních službách.

4 Ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) zákona o zdravotních službách.

5 Metodické doporučení k přítomnosti zákonných zástupců u nezletilých pacientů v době nouzového stavu. [www.mzcr.cz](https://koronavirus.mzcr.cz/metodicke-doporuceni-k-pritomnosti-zakonných-zastupcu-u-nezletilych-pacientu-v-dobe-nouzoveho-stavu/) [online]. Praha: Ministerstvo zdravotnictví, 2020 [cit. 2021-11-08]; dostupné z <https://koronavirus.mzcr.cz/metodicke-doporuceni-k-pritomnosti-zakonných-zastupcu-u-nezletilych-pacientu-v-dobe-nouzoveho-stavu/>.

Dotázala jsem se krajského úřadu, zda zvažoval možnost použití dostupných ochranných pomůcek k zajištění přítomnosti matky na oddělení JIP u takto malého dítěte do doby než bude znám výsledek PCR testu na onemocnění covid-19.

Krajský úřad mi sdělil, že nutnost podstoupit PCR vyšetření považuje na JIP za obzvláště opodstatněnou, jelikož ochranné pomůcky nezajišťují absolutní ochranu před přenosem infekce. Podmínky pro návštěvy shledal jako srozumitelné, podrobně popsané a odůvodněné.

K tomu však musím uvést, že právě nastavení rozumných a transparentních podmínek k umožnění přítomnosti bylo naléhavým sdělením v metodickém doporučení Ministerstva zdravotnictví v době nouzového stavu.

Krajský úřad si správně vyžádal znění pravidel, která byla na základě tohoto případu zpřesněna. Ty mimo jiné stanoví, že „do znalosti výsledku testu může být rodič s dítětem v režimu ‚návštěva‘ maximálně tři hodiny v celku“. Jsou umístěny právě na dveřích JIP k předcházení nedorozumění s rodiči. U návštěv zpřesňují i pravidla nošení ochrany dýchacích cest, dezinfekci a další podmínky.

To se domnívám, že je jádrem tohoto případu. Přítomnost rodiče (potažmo „návštěvu“) lze omezit, ale ne ji zcela vyloučit. Přichází proto v úvahu použití dostupných ochranných pomůcek k zajištění přítomnosti matky na oddělení JIP u takto malého dítěte do doby než bude znám výsledek PCR testu na onemocnění covid-19. Přítomnost mohla být dle mého názoru umožněna právě například s časovým omezením, za použití správně nasazeného respirátoru FFP2 po dobu návštěvy spolu s dezinfekcí a kontrolou příznaků onemocnění.

Dospívám proto k závěru, že krajský úřad pochybil, když **nevyhodnotil nutnost stanovení rozumných a transparentních podmínek** na případ stěžovatelky. **Tímto postupem zcela vyloučil (byť i krátkou) přítomnost u dítěte po jeho hospitalizaci na JIP a nepovažují toto omezení práv dítěte za přiměřené.**

O dobré praxi nemocnice v jiných případech ale může svědčit právě úprava informací pro rodiče, která do znalosti výsledku testu počítá s rodičem v režimu „návštěva“, maximálně tři hodiny v celku. Na to měl dle mého názoru krajský úřad reagovat a v tomto kontextu neumožnění přítomnosti u nezletilé posoudit.

C.2 Princip odpovědnosti - odborné hodnocení případu

Správní orgán vyřizující stížnost se nevyhýbá posouzení otázky nebo přijetí rozhodnutí ve věci, která spadá do jeho působnosti. K posouzení odborných medicínských otázek ustaví nezávislého odborníka či nezávislou odbornou komisi. Sám o sobě není kompetentní k hodnocení odborné medicínské stránky případu.⁶

Stěžovatel se obrátil se stížností na krajský úřad, jelikož nesouhlasil s neumožněním přítomnosti matky u dcery při příjmu a počátku hospitalizace jejich dcery.

---

⁶ Výše nastíněné standardy vyřízení stížnosti dovozují z principů dobré správy, zejména principu odpovědnosti. Deset základních principů dobré správy, shrnutých JUDr. Motejlem je dostupných zde <https://www.ochrance.cz/stiznosti-na-urady/principy-dobre-spravy/>.

Závěrem krajský úřad uvedl: „Při poskytování činností souvisejících se zdravotními službami poskytovatele (...) byl dodržen náležitý odborný postup, na náležitě odborné úrovni, s uznávanými medicínskými postupy a pravidly lékařské vědy, v souladu s příslušnými profesními povinnostmi a standardy.“ V tomto případě však nebyl ustaven nezávislý odborník ani nezávislá odborná komise.

Dospěla jsem k závěru, že krajský úřad pochybil tím, že v závěru vyřízení stížnosti **hodnotil odbornou medicínskou stránku věci bez předchozího ustavení nezávislého odborníka či nezávislé odborné komise.**

Stížnost nesměřovala na samotnou zdravotní péči, tak nebylo zapotřebí se odborným hodnocením zabývat a vyjadřovat se k němu. Otázku (ne)umožnění přítomnosti krajský úřad vyhodnocuje sám na základě předložené zdravotnické dokumentace a dalších podkladů, které si za tímto účelem, zejména od nemocnice a stěžovatele, vyžádá.

D. Informace o dalším postupu

Zprávu zasílám ředitelce Krajského úřadu Královéhradeckého kraje JUDr. Ivaně Křečkové a podle § 18 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv žádám, aby se ve lhůtě 30 dnů od jejího doručení vyjádřila ke zjištěným pochybením a informovala mě o přijatých opatřeních k nápravě. Zpráva shrnuje moje dosavadní poznatky, které mohou být podkladem pro závěrečné stanovisko podle § 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv.

O svých zjištěních a závěrech informuji rovněž stěžovatele.

Brno 3. listopadu 2021

Mgr. Monika Šimůnková v. r.
zástupkyně veřejného ochránce práv
(zpráva je opatřena elektronickým podpisem)